

سال‌نمای امنیت ملی
جمهوری اسلامی ایران
تحولات راهبردی ۱۳۹۴
چشم‌انداز ۱۳۹۵

زیر نظر شورای نویسندگان

چشم‌انداز ۱۳۹۵

مقدمه

«چشم‌انداز امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران»، بخشی از «سال‌نمای امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران» است که از شماره نخست آن تا کنون مورد توجه ویژه و پی‌گیری مخاطبین سال‌نما، به ویژه مسئولان و دست‌اندارکاران قوا و نهادهای مرتبط و کارگزار در تأمین امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته است. در عین حال، در خصوص جایگاه و اهمیت راهبردی و همچنین، ارزش کارکردی پیش‌بینی‌های مندرج در این بخش، برخی ابهام‌ها و پرسش‌ها، به ویژه در پی تحقق یا عدم تحقق این پیش‌بینی‌ها از سوی مخاطبین طرح شده است. در این خصوص باید تأکید نمود که گرچه بخش چشم‌انداز سال‌نما، به لحاظ ادبیات متن در قالب نوعی پیش‌بینی و با طیف سه‌گانه احتمال کم، احتمال متوسط و احتمال زیاد، به نگارش در می‌آیند، اما ارزش راهبردی و کارکردی آنها نه لزوماً در میزان تحقق یا عدم تحقق آنها، بلکه در میزان شناختی است که به مخاطب در خصوص ویژگی‌های راهبردی و اولویت‌های محیط امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران در سال آینده (۱۳۹۵) می‌دهد و با ارائه پیش‌آگاهی‌ها و پیش‌هشدارهای معتبر، او را برای مدیریت این محیط و اتخاذ رویکردها و راهبردهای پیش‌گیرانه یا حتی پیش‌دستانه آماده و یاری می‌کند تا دچار غافل‌گیری و شکست راهبردی در این عرصه نشود و از فرصت‌های موجود نهایت بهره را برده و یا فرصت‌سازی کند. به بیان دیگر، این پیش‌بینی‌ها بیان و ترسیم می‌شوند تا کارگزاران مسئول، بسته به نوع منافع و موقعیت نظام در جهت تحقق آن‌ها بکوشند و یا مانع تحقق آنها شوند. بنابراین، گزاره‌های این بخش که به عنوان چشم‌انداز ۱۳۹۵ مطرح شده‌اند، در واقع، دستور کار امنیتی و مهم‌ترین چالش‌ها

یا فرصت‌ها و تهدیدهای امنیتی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۵ خواهند بود که در قالب «پیش‌بینی»، مطرح و برجسته می‌شوند. به این معنا، ترسیم چشم‌انداز، بخشی از فرآیند برآورد امنیتی را شکل می‌دهد و در واقع، آن را تکمیل می‌کند، یعنی بر نوعی روندشناسی و روندیابی بنا می‌شود و منتج از آن است. به بیان دیگر، اتاق فکر پشتیبان این مجموعه، روش «روندپژوهی» را مبنای تولید این بخش از سال‌نما، یعنی چشم‌انداز قرار داده و البته، علاوه بر آن، از دیگر تکنیک‌ها همچون توفان فکری و دلفی محدود نیز استفاده کرده است.

سطح داخلی

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، امنیت داخلی جمهوری اسلامی ایران، همچنان در برابر تهدیدات تروریستی، به ویژه تروریسم تکفیری آسیب‌پذیر خواهد بود. این آسیب‌پذیری ناشی از تسری تروریسم تکفیری در سطح منطقه‌ای به سطح داخلی امنیت ملی جمهوری اسلامی خواهد بود. این تلاش گرچه در سال‌های گذشته نیز کمابیش وجود داشت، اما به نظر می‌رسد در سال ۱۳۹۵ تشدید شده و وارد فاز جدیدی خواهد شد؛ به ویژه اگر داعش در صحنه میدانی عراق و سوریه با شکست‌ها و بن‌بست‌های راهبردی مواجه شود که در این صورت، حداقل برای انتقام‌گیری تلاش خواهد نمود برخی تحرکات تروریستی را در لایه‌های درونی‌تر جغرافیای سرزمینی کشورمان به نمایش بگذارد که البته، به احتمال بسیار قرین موفقیت نخواهد بود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، آنچه می‌تواند و یا محتمل است که جمهوری اسلامی ایران را با نوعی غافل‌گیری مواجه کند، از یک سو به بار نشستن تلاش‌های جریان‌های تکفیری برای شبکه‌سازی اجتماعی در داخل کشور است و از سوی دیگر رواج پدیده گرگ‌های تنها در داخل کشور می‌باشد. مقصود از پدیده گرگ‌های تنها، افراد یا تروریست‌هایی هستند که بدون وابستگی سازمانی و تشکیلاتی و صرفاً براساس تصمیم و تشخیص فردی تحت تأثیر تبلیغات و تعالیم گروه‌هایی همچون داعش، تصمیم به انجام عملیات تروریستی می‌گیرند و از این رو، ردیابی و دستگیری آنها و یا خنثی‌سازی عملیات آنها بسیار دشوار می‌باشد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، هم‌زمان با افزایش انگیزه‌های عربستان سعودی برای ضربه‌زدن به جمهوری اسلامی ایران و در صورت هماهنگی بیشتر این رژیم با سرویس اطلاعاتی ارتش پاکستان، تلاش‌هایی برای بازسازی و توانمندسازی دوباره جیش العدل صورت خواهد گرفت که در این صورت، به احتمال زیاد شاهد از سرگیری حملات تروریستی این گروه یا گروه‌های برآمده از آن در منطقه بلوچستان خواهیم بود. در این صورت، به احتمال بسیار این حملات به مناطق مرزی و علیه پاسگاه‌های مرزی محدود خواهد شد.

* با احتمال کم پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، شاهد رویارویی بیشتر نیروهای ایران و تروریست‌های تکفیری در سطح فراملی و منطقه‌ای خواهیم بود که این وضعیت خواست غرب و رژیم صهیونیستی و مطابق با منافع آنهاست؛ چرا که از این طریق تلاش خواهند نمود ضمن جلوگیری از بازتهدید جوامع غربی از سوی تروریسم تکفیری، عمده هزینه

مبارزه با آن را بردوش جمهوری اسلامی ایران و شیعیان منطقه گذارده و خود تا حد امکان تماشاچی بازی باشند.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵ نیز جریان‌های اپوزیسیون جمهوری اسلامی ایران که به‌ویژه از سال ۱۳۸۸ به بعد ساختار جوانی نیز پیدا کرده‌اند، در حوزه حقوق بشر و با استفاده از رسانه‌های اینترنتی و همچنین تهیه گزارش‌ها و بیانیه‌های متعدد، تمام توجه خود را بر بیان و انتشار ادعاهای حقوق بشری متمرکز خواهد نمود. نتیجه اولیه این شیوه فعالیت، غیر از تبعات تبلیغی علیه و جهت نظام، تهیه محتوای به‌روز و آماده از موارد ادعایی برای مخاطبانی همچون دولت‌های معاند و گزارش‌گران ویژه حقوق بشر خواهد بود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، شاهد تداوم روند نزولی فعالیت‌های اپوزیسیون جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور باشیم، به گونه‌ای که باز هم برخی رسانه‌های اپوزیسیون در قالب‌های مختلف دیداری یا الکترونیکی، پایان فعالیت‌های خود را اعلام کرده و یا به تأسیس برخی کانال‌های محدود در شبکه‌های اجتماعی مجازی مانند تلگرام روی خواهند آورد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، اپوزیسیون جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور عمده انرژی و توان خود را مصروف حوزه حقوق بشر و کنش‌گری در این عرصه، به‌ویژه در حوزه حقوق بشر اقوام و اقلیت‌ها خواهند کرد؛ یعنی حوزه‌ای که غرب و حتی برخی اعراب منطقه نیز تمایل به بازیگری در آن را دارند و ممکن است از کارت اپوزیسیون در این عرصه استفاده کرده و بر روی آن سرمایه‌گذاری کنند.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، مطالبات و مسائل قومی هم در سطح محلی - منطقه‌ای از طرف جریان‌های قومی و هم در سطح ملی در میان جناح‌ها و شخصیت‌های سیاسی در معرض نامزدی برای ریاست جمهوری در سال آتی افزایش خواهد یافت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، برخی شتاب‌دهنده‌ها مانند کشته‌شدن فرد خاص یا حتی ناشناس در مناطق قومی یا تحقیر و توهین رسانه‌ای علیه اقوام، با توجه به انگیزه‌های بالای رقبای منطقه‌ای کشور برای مداخله حتی در سطح مجازی و همچنین آستانه پائین تحریک‌پذیری قومی در ایران، می‌تواند به ناآرامی‌ها و تنش‌های قابل تأمل قومی تبدیل شود.

* با احتمال کم پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به احتمال زیاد کشیده‌شدن انتخابات به دور دوم در فروردین یا اردیبهشت ۱۳۹۵ در برخی شهرهای دو قومیتی آذری - کردی، احتمال وقوع برخی تنش‌های انتخاباتی در شهرهایی مانند نقده و سلماس یا در برخی شهرهای خوزستان وجود خواهد داشت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، بخشی از مسائل قومی در کردستان، تحت تأثیر تحولات رادیکال سیاسی - قومی در سوریه و ترکیه خواهد بود. احتمال اینکه در سال آتی برخی واکنش‌های اعتراضی و یا اقدامات جمعی نسبت به تحولات مناطق پیرامونی کشور در مناطق کردنشین به وجود آید، زیاد است.

* با احتمال کم پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، در آذربایجان، مسائل قومی همچنان تحت تأثیر بحران زیست‌محیطی دریاچه ارومیه، سیاسی‌شدن ورزش و برخی تحرکات فرهنگی جریان‌های قوم‌گرا خواهد بود و با احتمال کم، انتظارات در حال افزایش به برخی تحرکات اعتراض‌آمیز مانند سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ خواهد انجامید.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، در آذربایجان، در صورت تداوم موفقیت تیم فوتبال تراکتورسازی در بازی‌های آسیایی، احتمال افزایش بسیج‌پذیری گروه‌های قومی و وقوع برخی تنش‌ها وجود دارد. در واقع، مسئله ورزش در آذربایجان همچنان صبغه سیاسی - هویتی خواهد داشت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، مسائل قومی و مذهبی در خوزستان و بلوچستان همچنان تحت تأثیر سه موضوع بحران زیست‌محیطی، فقر و نابرابری منطقه‌ای و تداوم تنش در روابط ایران با کشورهای عربی و اهل سنت خواهد بود. با احتمال متوسط در این مناطق نیز حدوث برخی نشانه‌ها یا پدیده‌های شتاب‌دهنده، موجب فعال‌شدن شکاف‌های قومی و تبدیل آن به تنش‌های منطقه‌ای را فراهم خواهد کرد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم با توجه به اینکه سال ۱۳۹۵ آخرین سال دولت یازدهم و سال ورود به فرایندهای انتخابات ریاست جمهوری دوازدهم است و نیز نظر به روندهای سه سال اخیر در خصوص وعده‌های انتخاباتی، مسائل قومی یکی از موضوعات مهم در گفتمان جریان‌های سیاسی و رسانه‌های کشور خواهد بود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، دهمین دوره مجلس شورای اسلامی با ترکیبی تشکیل خواهد شد که در مجموع، با گرایش اعتدالی دولت در دو عرصه سیاست داخلی و سیاست خارجی، هم‌سوتر خواهد بود و در نتیجه، با احتمال متوسط، دولت یازدهم با دشواری‌ها و محدودیت‌های کمتری در پیشبرد سیاست‌های خود روبه‌رو خواهد شد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، به دلیل تعداد زیاد قانون‌های آزمایشی و نیز انباشتگی قانون‌های کیفری و حقوقی در ایران که برخی از آنها دارای کاستی‌های فراوان هستند، نظام قضایی کشور با تنش و سردرگمی بیشتری در رسیدگی به پرونده‌ها مواجه خواهد بود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، به دلیل نبود رویه‌های یکپارچه در نظام قضایی، تداوم انباشتگی پرونده‌ها و رسیدگی‌های باشتاب، موازی‌کاری در رسیدگی‌ها به‌ویژه در مرحله ضابطه‌گری و شرایط اقتصادی و اجتماعی اصحاب دعوی، ضریب امنیت قضایی در کشور بهبود نخواهد یافت و با احتمال کم، کاهش خواهد داشت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، به رغم تلاش‌های دولت، قطعی‌شدن توسعه، رشد شهرنشینی، خالی‌شدن روستاها از سکنه و گسترش حاشیه‌نشینی، به مثابه نشانه‌ها و عوارض توسعه نامتوازن ادامه خواهد یافت و در نتیجه، آسیب‌های اجتماعی و امنیتی ناشی از آن نیز همچنان وجود خواهند داشت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با رفع تحریم‌ها، احتمال جذب سرمایه‌گذاری خارجی و در نتیجه عمران مناطق وجود خواهد داشت. همچنین، در صورت افزایش قیمت نفت، اعتبارات عمرانی برای توسعه مناطق افزایش خواهد یافت. در نتیجه، بسیاری از پروژه‌های عمرانی مسکوت و نیمه‌تمام، مجدداً فعالیت خود را آغاز خواهند کرد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، هم‌زمان با رفع تحریم‌ها و توسعه روابط خارجی، گرچه مناطق آزاد از نظر اقتصادی رونق بیشتری خواهند یافت، اما به دلیل مسائل سیاسی، حقوقی و رویه‌های دست و پاگیر، حجم سرمایه‌گذاری خارجی در این مناطق چشم‌گیر نخواهد بود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، توسعه محور ساحلی جنوب به‌ویژه سواحل مکران، همچنان در اولویت قرار خواهد گرفت و در بستر این طرح، مناطق شرق هرمزگان و جنوب استان سیستان و بلوچستان وضعیت مناسب‌تری خواهند یافت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، به دلیل رکود چندساله اقتصادی و کاهش منابع درآمدی دولت برای کمک به مناطق محروم، از نظر اقتصادی و زیرساختی در سطح‌بندی توسعه و رتبه‌بندی استان‌ها تغییر چشم‌گیری رخ نخواهد داد و در سال ۱۳۹۵ نیز مناطق محروم همچنان محروم و مناطق توسعه‌یافته، توسعه‌یافته‌تر می‌شوند.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، شاخص ضریب جینی جامعه ایرانی که نشان‌دهنده شکاف طبقاتی است، به دلیل تثبیت نرخ رشد تورم از یک سو و رونق اندک در بخش‌های تولید و تجارت، بهبود خاصی نیابد و در حد سال ۱۳۹۴، باقی بماند.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به آغاز رونق اقتصادی هر چند با شیب ملایم و همچنین، تحولات مثبت سیاسی در کشور، ضریب احساس امنیت و امید به آینده در جامعه ایران افزایش یافته و متناسب با آن، با احتمال متوسط، از میزان مهاجرت به خارج از کشور کاسته شود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به تداوم بحران اشتغال در کشور و همچنین، تداوم اختلاف‌ها و نابهنجاری‌های رفتاری و اجتماعی در کشور، از جمله نرخ بالای مهاجرت داخلی و حاشیه‌نشینی، میزان خشونت فاعل محور، نزاع، درگیری دسته‌جمعی و شرارت در کشور افزایش خواهد یافت و این به منزله کاهش ضریب اجتماعی، به ویژه در حاشیه کلان‌شهرها و مناطق کمترشدیافته خواهد بود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به سیر شتابان تحول در سبک زندگی ایرانی، به ویژه متأثر از رسانه‌های جدید و همچنین، تداوم معضلات معیشتی و اقتصادی، ضریب امنیت اخلاقی در کشور بهبود خاصی نیابد و با احتمال کم جرایم و مفساد اجتماعی مرتبط با آن افزایش خواهد یافت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به افزایش خانواده‌های زن‌سرپرست، خانواده‌های تک‌پایه، خانواده‌های تک‌فرزند یا بی‌فرزند، ازدواج سفید و خدشه‌دار شدن حریم‌ها و تحول در الگوهای روابط جنسی، به‌ویژه در میان جوانان و نوجوانان و همچنین، تداوم روند نزولی میزان پایداری روابط خانوادگی در کشور، بنیاد خانواده به عنوان هسته اصلی امنیت اجتماعی و اخلاقی در کشور، سست‌تر و آسیب‌پذیرتر از گذشته خواهد شد و البته، افزایش ضریب نفوذ ماهواره در کشور به این روند دامن خواهد زد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، میزان اعتیاد به مواد مخدر به ویژه مواد مخدر صنعتی در کشور افزایش خواهد یافت و شاهد گسترش این پدیده در میان جوانان و نوجوانان و محیط‌های تحصیلی خواهیم بود. در این صورت، رفتار ناهنجار و غیرشرعی جنسی نیز در میان این قشر از جامعه گسترش خواهد یافت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، همچنان شاهد تداوم گسترش دامنه فعالیت شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی‌زبان در حوزه‌های مختلف باشیم. هماهنگی در رفتار و تنوع در محصولات و شبکه‌ها، در آینده نیز همچنان تداوم خواهد داشت تا افزایش ضریب تأثیرگذاری و طیف گسترده‌تری از مخاطبان را به دنبال داشته باشد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، عملکرد دولت یازدهم و برجسته کردن نقاط ضعف و ناکارآمدی آن، اختلاف‌های داخلی و درون حاکمیتی، تحریک اقوام و اهل سنت و تبلیغ ادیان و فرق ضاله، دستور کار عمده شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی‌زبان در بعد سیاسی خواهد بود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، تولید فیلم و سریال با استفاده از بازیگران ایرانی توسط شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی‌زبان تشدید خواهد شد و با رقابت شبکه‌های مختلف، شاهد تولید محصولات متنوعی در این زمینه خواهیم بود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به نزدیک شدن به زمان برگزاری انتخابات دوازدهمین دوره ریاست جمهوری، شبکه‌های سیاسی و خبری تلاش خواهند کرد با تمرکز بر این موضوع به جریان‌سازی در جامعه ایران بپردازند.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به روند کنونی، ضریب نفوذ شبکه‌های ماهواره‌ای و روند رو به گسترشی که تا کنون این شبکه‌ها داشته‌اند، همچنان تداوم خواهد داشت.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، اعتیاد به مواد محرک و صنعتی همچنان افزایش خواهد یافت. در این میان گرانی ماده محرک شیشه موجب تغییر الگوی مصرف معتادان خواهد شد که به نظر می‌رسد باید هشدارهای لازم برای کاهش آسیب‌های این امر در دستور کار قرار گیرد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، اگرچه شرایط اقتصادی کشور برای ایجاد افزایشی قابل توجه در تمایل جوانان نسبت به ازدواج مساعد نشده، اما روند ازدواج جوانان افزایشی نسبی خواهد داشت؛ هرچند

بنا به دلایل دیگر نظیر تغییر نگرش‌ها و سبک زندگی در میان جوانان این تغییرات زیاد نخواهد بود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، در صورت تداوم بهبود تدریجی اوضاع سیاسی و اجتماعی در کشور، روند افزایشی طلاق در کشور، همانند سال ۱۳۹۴ کندتر شده و نسبت ازدواج به طلاق تا حدودی افزایش خواهد یافت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به تداوم و تشدید بحران‌های زیست‌محیطی، بروز آثار خشک‌سالی‌های اخیر و استمرار شکاف‌های اقتصادی و اجتماعی بین مرکز-پیرامون، انتظار می‌رود روند مهاجرت به پایتخت و سایر کلان‌شهرهای مرکزی کشور کماکان ادامه یافته و حتی افزایش یابد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به وضعیت نه‌چندان مطلوب اقتصادی کشور، سیاست‌های موجود برای افزایش فرزندآوری خانواده‌های ایرانی و افزایش نرخ رشد جمعیت در کشور موفقیت چندانی نخواهد داشت؛ هرچند در صورت تداوم رویه کنونی دولت یازدهم در راستای ثبات اقتصادی، افزایشی جزئی و پایدار در نرخ فرزندآوری خانواده‌ها قابل تصور بوده و با احتمال متوسط، نرخ رشد جمعیت کشور را در سال ۱۳۹۵ به حدود ۱/۵ درصد افزایش خواهد داد و یا دست کم در نرخ ۱/۴ درصد کنونی حفظ خواهد کرد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، تغییر الگوهای زندگی خانوادگی کماکان تداوم خواهد یافت؛ هرچند انتظار می‌رود تمایل خانواده‌ها نسبت به تک‌فرزندی به صورت جزئی کاهش یابد و خانواده‌ها بیش از پیش به دنبال فرزند دوم و سوم باشند. در هر صورت، روند هسته‌ای شدن ساختار زندگی خانوادگی برگشت‌ناپذیر بوده و در سال ۱۳۹۵ به تعداد این دسته از خانواده‌ها اضافه خواهد شد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با پایان یافتن معماری شبکه اینترنت ملی، استفاده از این شبکه دست کم به صورت آزمایشی شروع شده و بخش بیشتری از محتوای سایت‌های ایرانی در داخل کشور میزبانی شود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به تجارب حاصله از فیلترینگ هوشمند که بر روی برخی شبکه‌های اجتماعی نظیر اینستاگرام اعمال شده، انتظار می‌رود این کار، ضمن بهبود عملکرد آن، در مورد حجم بیشتری از وب‌سایت‌ها اعمال شده و حتی برخی از سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی را از وضعیت فیلتر شده پیشین خارج نماید.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، روند روبه رشد استفاده از شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر اپلیکیشن‌های موبایل، هرچند با سرعت کمتر، کماکان ادامه خواهد یافت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به رشد احتمالی مثبت اقتصادی، فرصت‌های شغلی و تقاضای نیروی کار افزایش یابد. در عین حال و با احتمال متوسط، به دلیل ورود گروه جدیدی از متقاضیان

کار به‌ویژه فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها به جمعیت فعال کشور، تعداد بیکاران از این ناحیه افزایش خواهد یافت. بنابراین، احتمال کمی وجود دارد که شاهد کاهش معنادار نرخ بیکاری در سال ۱۳۹۵ باشیم.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، به رغم دستاوردهای قابل توجه دولت و کاهش تورم تا ۱۳/۷ درصد در آذرماه ۱۳۹۴، به سبب فشارهای شدید مالی واردشده به دولت به دلیل کاهش قیمت نفت، دسترسی به منابع جدید توسط بانک مرکزی که از طریق افزایش خالص دارایی‌ها ممکن است پایه پولی را افزایش دهد و اجرای فاز جدید هدفمندی یارانه‌ها و افزایش قیمت‌ها از این ناحیه، تورم مصرف‌کننده و تولیدکننده تقریباً ثابت بوده و یا کاهش اندکی خواهد داشت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به تحولات جهانی بازار نفت و کاهش بهای آن در حدود ۲۵ دلار، دولت با کسری بودجه مواجه خواهد شد. با احتمال متوسط، این کسری با توجه به رشد ۲۱ درصدی منابع عمومی و رشد ۲۴ درصدی درآمد نفتی در لایحه بودجه، بیشتر از سال‌های گذشته خواهد بود و دولت را در انجام تعهدات خود با مشکل جدی مواجه خواهد کرد.

* با احتمال کم پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، در صورت تداوم رکود در کشور و عدم توان بخش تولید در گسترش و تولید محصولات صادراتی غیرنفتی، درآمد ارزی کاهش یافته و شاهد بروز نابسامانی‌هایی در بازار ارز کشور خواهیم بود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، این امکان برای اقتصاد کشور فراهم است تا صادرات نفت خام را تا ۵۰۰ هزار بشکه در روز افزایش دهد. این موضوع می‌تواند رشد ارزش افزوده بخش نفت را به همراه داشته باشد، اما با توجه به کاهش قیمت نفت، این مقدار افزایش در صادرات نفتی، به تنهایی نخواهد توانست اقتصاد کشور را از رکود خارج کند.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به زمان‌بر بودن بازیابی نفت، نمی‌توان انتظار افزایش شدیدی در صادرات نفت داشت. بنابراین، نباید انتظار نرخ رشد بالای اقتصادی را از طریق این بخش در سال ۱۳۹۵ داشته باشیم.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، به دلیل کاهش شدید قیمت‌های جهانی نفت نمی‌توان انتظار افزایش قابل ملاحظه درآمدهای نفتی را داشت. بنابراین، بررسی‌ها نشان می‌دهد با فرض افزایش ۵۰۰ هزار بشکه‌ای صادرات نفت ایران، درآمدهای نفتی کشور در سال آینده، بین ۱۶ تا ۲۳ میلیارد دلار خواهد بود که می‌تواند منجر به کسری بودجه دولت و تبعات مترتب بر آن شود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با بهره‌برداری کامل از فازهای ۱۵، ۱۶، ۱۷ و ۱۸ و بهره‌برداری از فاز ۱۹ و به تولید رسیدن فازهای ۲۰ و ۲۱، تولید گاز طبیعی کشورمان به ۲۱۶/۴ میلیارد متر مکعب بالغ شود.

با احتمال زیاد، افزایش تولید گاز طبیعی کشور از منطقه پارس جنوبی، خالص صادرات کشور در سال آینده را به ۹/۵ میلیارد مترمکعب افزایش خواهد داد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با بهره‌برداری از طرح‌هایی از جمله پتروشیمی مرجان و نیز تعیین تکلیف صورت گرفته برای نرخ خوراک پتروشیمی، شاهد افزایش تولید و صادرات پتروشیمی کشور خواهیم بود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با تکمیل واحدهای پالایشی، تولید محصولات پالایشی کشور حدود ۷/۶ درصد رشد خواهد داشت. همچنین، برآوردها نشان می‌دهد ظرفیت تولید در سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۷۵ هزار بشکه در روز ارتقا خواهد یافت که نسبت به سال ۲۰۱۵، ۶ درصد رشد را نشان می‌دهد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، در صنعت برق کشور نیز شاهد تولید ۲۶۱/۲ تراوات ساعت برق در سال ۲۰۱۶ خواهیم بود که نسبت به سال ۲۰۱۵، با رشد ۲/۳ درصدی همراه خواهد بود. همچنین، با احتمال زیاد، خالص صادرات برق کشورمان در سال ۲۰۱۶ افزایش یافته و حدود ۷/۲ تراوات ساعت خواهد بود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با رفع تحریم‌های اقتصادی، کشور دسترسی بیشتری به کالاهای سرمایه‌ای و مواد اولیه و واسطه‌ای خارجی خواهد داشت و در نتیجه نیاز بخش صنعت و معدن به این کالاها مرتفع خواهد شد. این موضوع، به افزایش تولید این بخش در سال ۱۳۹۵ می‌انجامد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با بازگشت سوئیفت و همچنین ایجاد امنیت برای سرمایه‌گذاران خارجی، شاهد افزایش ورود سرمایه‌گذاری خارجی به کشور خواهیم بود. با احتمال متوسط، جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی، زمینه فعال شدن بخش‌های صنعتی کشور که به صورت تعطیل و نیمه‌تعطیل درآمده‌اند را فراهم خواهد کرد و باعث افزایش ارزش افزوده آن خواهد شد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با ورود سرمایه‌گذاری خارجی به کشور، امکان استفاده از فناوری‌های جدید و پیشرفته در صنایع تولیدی کشور فراهم خواهد شد و این امر، کمیت و کیفیت محصولات تولیدی را افزایش داده و قدرت رقابت صنایع تولیدی کشور را در بازارهای بین‌المللی افزایش خواهد داد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با افزایش سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی در بخش صنعت و معدن، ارزش افزوده این بخش افزایش یافته و رشد مثبت را تجربه خواهد کرد. البته با توجه به اینکه در بسیاری از موارد، فاصله زمانی بین شروع سرمایه‌گذاری و راه‌اندازی کارخانه و تولید محصول بیش از یک سال طول می‌کشد، نباید انتظار رشد بالا را در بخش صنعت و معدن داشته باشیم.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با اجرای برجام و بهبود روابط با کشورهای خارجی،

نرخ ارز کاهش یافته و واردات کالا افزایش یابد که این افزایش در صورتی برای کشور سودمند خواهد بود که هدفمندی در واردات کالاها، مد نظر مسئولان ذی‌ربط باشد و بهبود روابط موجب واردات کالاها از کشورهای اروپایی و کالاهای باکیفیت و با تکنولوژی بالاتر شود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، در صورتی که تمهیداتی در نحوه اجرای برجام صورت نگیرد، به دلیل تقاضای بالای واردکنندگان برای خرید ارز و سیاست دولت مبنی بر کنترل واردات، نرخ ارز افزایش یافته و شاهد کاهش واردات، خصوصاً کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای مورد نیاز بخش تولید خواهیم بود که این امر رکود این بخش را تعمیق خواهد بخشید.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، تیره شدن برخی روابط دیپلماتیک و تجاری با برخی کشورها از جمله امارات متحده عربی به عنوان دومین کشور طرف معامله با ایران ادامه داشته باشد. از این رو، حجم تجارت با این گونه کشورها کاهش خواهد یافت. به همین دلیل، توجه به جایگزینی شریک تجاری کشورمان از مسائل مهم روابط خارجی در سال ۱۳۹۵ خواهد بود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با اجرای درست و دقیق طرح پنجره واحد تجاری، تجارت خارجی کشور بهبود یابد و گمرک جمهوری اسلامی به یکی از گمرک‌های برتر جهان تبدیل شود. در این صورت، به احتمال زیاد درآمد مالیاتی دولت افزایش یافته و کسری بودجه آن کاهش خواهد یافت.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، افزایش عرضه نفت نسبت به مصرف جهانی آن، قیمت نفت خام را حداقل در کوتاه مدت در وضعیت کنونی حفظ خواهد کرد و در میان مدت نیز روند کاهشی قیمت نفت خام هرچند با شتابی کمتر، ادامه‌دار خواهد بود. این وضعیت می‌تواند منجر به ادامه‌دار شدن روند صعودی قیمت دلار در بازار داخلی و به تبع آن، بازار طلا و سکه شود و امنیت اقتصادی را با مخاطراتی مواجه سازد.

* با احتمال کم پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، ادامه روند کاهشی قیمت نفت، کاهش شاخص کل بورس را نیز در پی خواهد داشت. این مسئله، موجب ایجاد حباب منفی در بازار بورس می‌شود که نارضایتی سهام‌داران را در پی خواهد داشت. در این صورت می‌بایست در انتظار آسیب‌پذیری بازار سرمایه از فعالیت شرکت‌ها نفتی و وابسته به نفت، در سال ۱۳۹۵ باشیم.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، افزایش قیمت در بازارهای ارز و سکه که منجر به رونق سفته‌بازی در این بازارها می‌شود، موجب خروج نقدینگی از بورس و روانه شدن آن به بازارهای ارز و سکه خواهد شد که بی‌ثباتی در اقتصاد را در پی خواهد داشت و امنیت اقتصادی کشور را تضعیف خواهد کرد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، در صورت اجرای درست و دقیق طرح پنجره واحد تجاری، نظارت بر عملکرد گمرک افزایش یافته و با اتصال سیستم یکپارچه تجاری به بخش‌های مختلف حمل‌ونقل،

کاهش زمان توقف در گمرک و تسهیل تجارت بین‌المللی، میزان قاچاق به اندازه چشم‌گیری کاهش خواهد یافت.

* با احتمال کم پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، در صورت تقویت توان رقابت‌پذیری و حمایت از بخش تولید، به دلیل افزایش اندک نرخ ارز در لایحه بودجه ۱۳۹۵، انگیزه قاچاق در کشور کاهش خواهد یافت.

* با احتمال کم پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با حذف تدریجی تحریم‌های بین‌المللی و کاهش تفاوت قیمت کالاهای داخلی و خارجی و در نتیجه کاهش منافع و انگیزه قاچاقچیان، پدیده شوم قاچاق کنترل خواهد شد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، دولت با مشکلات عمده‌ای در تأمین منابع لازم برای طرح هدفمندی مواجه خواهد بود و در صورتی که راه کار صحیحی برای کاهش قابل ملاحظه تعداد دریافت‌کنندگان یارانه نقدی اندیشیده نشود، تغییر عمده‌ای در تخصیص سهم بخش‌های تولید، سلامت، اشتغال و یا مسکن از یارانه ایجاد نخواهد شد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به افزایش حساسیت جامعه و نیز ترسالی رخ داده، از شمار جنگل‌سوزی‌ها و گسترش آن کاسته خواهد شد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به فعال‌شدن کانون‌های ریزگردساز داخلی، به‌ویژه در پیرامون کلان‌شهرها به همراه ورود توفان‌های گرد و غبار برون مرزی بر ابعاد آلودگی هوا و تلفات انسانی افزوده خواهند شد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به آماده‌نبودن زیرساخت‌های موجود برای مدیریت و پایش سیل از یک سو و بی‌پروایی شهروندان و سازمان‌های مرتبط نسبت به رعایت قوانین ساخت‌وساز در صورت افزایش میزان بارش نسبت به سال‌های گذشته، سیل حتمی و آسیب‌های جانی و مالی آن کلان خواهد بود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به وضعیت نسبتاً مناسب بارش در سال ۱۳۹۴، کلان‌شهرهای کشور با مشکل قطعی آب مواجه نخواهند شد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به استمرار برداشت‌ها، احتمالاً بر میزان اراضی بدون آب یا دارای آب بی‌کیفیت (شور و لب‌شور) افزوده خواهد شد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، به دلیل کمبود آب و کاهش کیفیت آن و به دنبال آن به صرفه نبودن کشاورزی، میزان مهاجرت از جوامع روستایی و کشاورزی استمرار و با احتمال متوسط، افزایش خواهد یافت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، به رغم بارش‌های مناسب در نیمه دوم سال ۱۳۹۴،

خطر کم آبی همچنان مناطق جنوبی کشور را تهدید می‌کند و احتمال سهمیه‌بندی و قطعی آب همچنان وجود خواهد داشت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، به دلیل استمرار برداشت از سفره‌های زیرزمینی، عواقب منفی این اقدام مانند فروچاله‌ها و فرونشست زمین، همچنان وجود خواهد داشت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، کمبود آب و به دنبال آن بحث درباره مالکیت آب و انتقال‌های بین حوزه‌ای، همچنان موضوعی اختلاف‌برانگیز و منازعه‌آفرین در سطوح محلی و منطقه‌ای خواهد بود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به کوشش دولت برای استفاده بیشتر از سوخت یورو ۴ و نیز روند رو به گسترش همکاری‌های بین‌المللی پسابرجام در بخش خودروسازی، وضعیت هوای کشور بهبودی بیشتری خواهد یافت و بر شمار روزهای سالم افزوده خواهد شد؛ هرچند در نیمه دوم سال که با آفت دما و وارونگی هوا همراه است، به سان سال‌های گذشته احتمال تشدید آلودگی هوای کلان‌شهرها وجود دارد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به اینکه آمریکا و اسرائیل و نیز همسایگان، نسبت به موشک‌های ایران حساسیت زیادی نشان داده و تا کنون تلاش‌های زیادی برای متوقف‌نمودن این پیشرفت‌ها به عمل آورده‌اند، دور تازه‌ای از این تلاش‌ها و فشارها آغاز شده و حتی تحریم‌های جدیدی مطرح شوند. با احتمال کم، همکاری‌های بین‌المللی برای مهار توان موشکی ایران افزایش یافته و رژیم کنترل فناوری موشکی ایران در دستور کار قدرت‌های بزرگ قرار خواهد گرفت.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، در راستای اهداف برنامه ده‌ساله فضایی کشور، اولین موشک ماهواره‌بر «سیمرغ» که قادر است ماهواره‌ای به وزن ۲۰۰ کیلوگرم را در مدار نزدیک زمین قرار داده و توان‌مندی موشکی بالستیک ایران را افزایش دهد، آزمایش شود.

* با احتمال کم پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، روندها و تحولات نظامی در منطقه خاورمیانه و به ویژه زیر مجموعه امنیتی شامات، به گونه‌ای رقم خواهد خورد که ممکن است به رویارویی کم‌شدت و محدود ترکیه و روسیه از یک سو و جمهوری اسلامی ایران و عربستان سعودی از سوی دیگر بیانجامد. توطئه‌چینی در این زمینه از سوی محافل صهیونیستی و غربی بسیار محتمل است.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، شکاف میان دولت‌های منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای برسر دولت سوریه افزایش خواهد یافت. در این صورت با احتمال کم جنگ در سوریه از حالت جنگ داخلی به جنگ بین دولتی ارتقا خواهد یافت.

سطح خارجی

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به تداوم حضور او با ما در کاخ سفید، روند اجرایی برجام با کمترین چالش و تنش مواجه خواهد بود و طرفین به تعهدات خود در مسیر پیش‌بینی شده پایبند خواهند بود. این روند در ماه‌های ابتدایی حضور رئیس‌جمهور جدید آمریکا در کاخ سفید تداوم خواهد یافت.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، اگر روندهای جاری در راستای تنش‌زدایی از مناسبات ایران و آمریکا تداوم نیابد، با روی کار آمدن کلینتون و به‌ویژه نامزد حزب جمهوری خواه در پی انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، تحریم‌های موشکی و حقوق بشری آمریکا علیه ایران افزایش خواهد یافت و اجرای برجام با مشکلات بیشتری روبه‌رو خواهد شد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به ماهیت بین‌المللی توافق هسته‌ای و پیوندهایی که در مناسبات ایران و اروپا به وجود آمده، رئیس‌جمهور آینده آمریکا از توافق هسته‌ای حمایت و با سیاستی متفاوت تلاش خواهد کرد ایران همچنان به مفاد آن پایبند باشد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، سیاست آمریکا در برابر جمهوری اسلامی ایران که سیاست موازنه درگیرسازی و بازدارندگی است، در بخش درگیرسازی از حوزه هسته‌ای به سوی مسائل منطقه‌ای گسترش یافته و در حوزه موشکی و فعالیت‌های سپاه با وضع تحریم‌های سخت‌گیرانه، تلاش خواهد کرد مانع به هم زدن موازنه منطقه‌ای به ضرر متحدین آمریکا در منطقه شود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در ابتدای سال ۱۳۹۵، قطعنامه تمدید مأموریت احمد شهید، گزارش‌گر ویژه حقوق بشر سازمان ملل در قبال ایران طرح و به تصویب خواهد رسید. در فرایندی معمول، گزارش ششم احمد شهید که در اسفندماه ۹۴ به شورای حقوق بشر ارائه شده، در کنار گزارش دبیر کل، مبنایی برای رأی‌گیری در خصوص تمدید یا عدم تمدید مأموریت وی برای سال ۹۵ خواهد بود. همان‌گونه که در سه سال گذشته نیز پیش‌بینی شد و به تحقق پیوست، این قطعنامه به احتمال قریب به یقین رأی خواهد آورد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، شاهد صدور دو قطعنامه علیه وضعیت حقوق بشر کشور، دو گزارش مفصل گزارش‌گر ویژه و دبیر کل سازمان ملل در کنار صدها گزارش سازمان‌های غیردولتی و همچنین فضا سازی‌های منفی رسانه‌ای، علیه نظام جمهوری اسلامی در حوزه حقوق بشر خواهیم بود. این فرایند را با اندکی هوشمندی، اقدام به حق در راستای ارتقاء حقوق شهروندان ایرانی، رفع نقاط ضعف فرایندهای قضایی، اهتمام ویژه به مباحث حقوق بشری در تدوین طرح‌ها و لوایح و در نهایت، پاسخ‌دهی مستدل و منظم به ادعاهای واصله می‌توان به مراتب بهتر از وضعیت فعلی نمود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با حمایت ضمنی رهبران روسیه و چین از عضویت جمهوری اسلامی ایران در این سازمان، عضویت رسمی ایران در سازمان شانگهای تحقق خواهد یافت.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، پرونده عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی بار دیگر به جریان خواهد افتاد. عضویت در این سازمان می‌تواند دستاوردهای اقتصادی مهمی برای کشورمان به همراه داشته باشد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به لغو تحریم‌ها و افزایش ظرفیت تولید و صادرات نفت ایران، کشورمان از موقعیت بهتری برای تأثیرگذاری بر سازمان اوپک برخوردار خواهد شد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، دولت مرکزی در بغداد همچنان دستخوش بی‌ثباتی ناشی از کشاکش میان کردها، اهل سنت و شیعیان خواهد بود که اجرای اصلاحات و مبارزه با فساد را تحت الشعاع قرار می‌دهند. همچنین و با احتمال زیاد در سال ۱۳۹۵، جایگزینی برای حیدر العبادی متصور نخواهد بود و جریان‌های سیاسی عراق و کشورهای ذی‌نفوذ در عراق همچنان به حمایت از دولت وی به عنوان آخرین گزینه برای حفظ یکپارچگی عراق ادامه خواهند داد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، قیمت پایین نفت و جنگ داخلی امکان اجرای طرح‌های اقتصادی مهم و بهبود اوضاع اقتصادی را در عراق به حداقل رسانده و در صورت تداوم این وضعیت، دولت حیدر العبادی ناچار به فروش اوراق قرضه و دریافت وام شده و بیش از گذشته به دریافت کمک‌های خارجی وابسته خواهد شد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، علاوه بر استمرار چالش‌های پیشین در موضوع نفت و درآمدهای نفتی میان دولت مرکزی عراق و اقلیم کردستان، آینده کرکوک و روابط مستقلانه خارجی حکومت اقلیم و مسئله برقراری رفاندوم استقلال‌خواهی، بر مشکلات آن‌ها خواهد افزود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، جریان بعثی-تکفیری داعش پایگاه اجتماعی خود در مناطق سنی‌نشین عراق را کمابیش حفظ کرده و با تغییر تاکتیک‌های نظامی، به جای گسترش سرزمین بر اولویت حفظ موصل و پیرامون آن و نقاط مرزی اتصال به سوریه متمرکز خواهد بود. همچنین، با احتمال زیاد، ارتش عراق تنها در صورت جلب نظر عشایر و نخبگان اهل سنت، دریافت حمایت‌های گسترده منطقه‌ای و بین‌المللی و تغییرات جدی در ساختار و فرماندهی نیروهای مسلح و حل اختلاف با کردها قادر به طراحی عملیات در محدوده موصل خواهد بود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، محوریت سیاست خارجی دولت عراق در سطح بین‌الملل همچنان در جلب حمایت و همراهی ائتلاف بین‌المللی ضد تروریسم در اقدام علیه داعش خواهد بود. در سطح منطقه‌ای، نقطه روشنی مبنی بر کاهش تنش با ترکیه و حل اختلاف‌ها با عربستان سعودی متصور نیست. البته، به احتمال متوسط عراق در جهت تحریک و تنش‌سازی با سعودی‌ها نیز گام برنخواهد داشت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، چالش رهبری و ریاست اقلیم کردستان تداوم یافته و بارزانی هرچه بیشتر به سمت دولت‌هایی مانند ترکیه و عربستان سوق خواهد یافت. ضعف گروه‌های رقیب به‌ویژه اتحادیه میهنی و اختلاف‌ها میان احزاب مخالف به‌ویژه گوران و اتحادیه به نفع بارزانی تمام می‌شود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، کردهای عراق با وجود تداوم مناقشات داخلی و چندپاره‌بودن قدرت میان احزاب کردی بر انجام رفتارندوم غیرالزام‌آور استقلال پای می‌فشارند، اما تحقق این امر و اقدامات بعدی بستگی تام به واکنش آمریکا و دولت‌های منطقه و نیز تحولات سیاسی عراق، به‌ویژه نحوه تعیین تکلیف داعش دارد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، کردها گام عملی در جهت تجزیه رسمی عراق برنخواهند داشت، اما از اهرم استقلال طلبی به عنوان ابزار چانه‌زنی در داخل و خارج استفاده حداکثری خواهند کرد. همچنانکه با احتمال متوسط، روابط حکومت اقلیم با جمهوری اسلامی ایران از وضعیت پرفراز و فرود فعلی فراتر نخواهد رفت و در سطح فعلی باقی خواهد ماند.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، گروه‌های سیاسی شیعی همانند گذشته متفرق باقی خواهند ماند، اما سطح تعارض آن‌ها به تهدید موجودیت شیعه در ساختار سیاسی و دولت بغداد نخواهد رسید. با احتمال متوسط، نوع مراودات گروه‌ها و نخبگان سیاسی و شیعی با ایران و مرجعیت نجف نقش تعادل‌بخش خود را حفظ خواهند کرد، اما اختلاف نظر در مواردی مثل اقلیم فدرال شیعی، جایگاه مقاومت مردمی حشد الشعبی در آینده عراق و سهم‌خواهی در ساختار دولت به قوت خود باقی خواهد ماند.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، روابط بغداد-تهران در سطح فعلی باقی خواهد ماند. دولت حیدر العبادی به‌ویژه در خصوص مسائل منطقه، برای حل مشکلات سیاسی، کاهش تنش‌های درون‌شیعی و نیز اختلاف‌ها با کردها، مبارزه با داعش و دریافت حمایت‌ها و کمک‌های اقتصادی، ناگزیر به حفظ پیوندهای خود با ایران است، اما به احتمال متوسط، فاصله خود با ایران را حفظ خواهند کرد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، ترکیه در محیط منطقه‌ای، هم‌زمان در پی تنش‌زدایی نسبی و تدریجی با روسیه، بهبود روابط با رژیم صهیونیستی و افزایش همکاری‌های اقتصادی، سیاسی و امنیتی با عربستان سعودی خواهد بود و تلاش خواهد کرد از این طریق نقش‌آفرینی منطقه‌ای خود به‌ویژه در سوریه را بهبود بخشد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، ترکیه در قالب همکاری با اروپا و آمریکا خواهد کوشید از قدرت‌یابی کردهای سوریه و مشارکت طیف علویون متمایل به بشار اسد در ترتیبات آینده سوریه جلوگیری کند.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، در سطح داخلی ترکیه با وجود تداوم مبارزه با PKK، مذاکرات صلح به اشکال دیگر آغاز خواهد شد، اما همانند گذشته گشایش چشم‌گیری در حل و فصل مسئله کردی متصور نخواهد بود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، تلاش دولت ترکیه برای تغییر قانون اساسی به عنوان متغیری تابع وضعیت میزان ثبات سیاسی، دچار موانع جدی بوده و به فرجام مطلوب حزب حاکم نخواهد انجامید. در این وضعیت، اردوغان منتظر تغییر قانون اساسی نمی‌ماند و افزایش اختیارات را به طرّقی دیگر مانند تصویب قانون جنجالی افزایش اختیارات سازمان اطلاعاتی دنبال خواهد کرد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، ضعف مخالفان اردوغان و انضباط حزب و استحکام رهبری عدالت و توسعه، ضامن قدرت و پیشبرد سیاست‌های حزب حاکم و رهبری آن خواهد بود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، در صورت استمرار کاهش قیمت نفت، اعضای شورای همکاری خلیج فارس، برای در امان ماندن از اثرات منفی کاهش نفت و کسری بودجه، کاهش یارانه‌ها و افزایش مالیات را در دستور کار قرار دهند. این امر می‌تواند با احتمال کم به رکود اقتصادی و نارضایتی اجتماعی در این کشورها بیانجامد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، کسری بودجه و کاهش قیمت نفت کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس، تغییری در برنامه‌های نظامی و تسلیحاتی، به ویژه خرید اسلحه توسط آنان ایجاد نخواهد کرد. با این حال، افزایش هزینه‌های نظامی ممکن است سعودی‌ها را با احتمال کم به سوی فعال کردن گزینه دیپلماسی برای دستیابی به اهداف حداقلی خود در یمن سوق دهد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، موضوع تشکیل ارتش مشترک از سوی اعضای شورای همکاری خلیج فارس همچنان دنبال خواهد شد؛ هرچند تحقق آن بعید خواهد بود. در عوض، به نظر می‌رسد اعضا گام‌های محسوسی برای استقرار سپر دفاع موشکی بر خواهند داشت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، به رغم اختلاف نظرهای موجود انتظار می‌رود موضع کلی اعضای شورای همکاری خلیج فارس در ارتباط با تحولات یمن ادامه خواهد یافت؛ هرچند هر یک از اعضا به موازات هم‌سویی کلی با عربستان، از گروه‌های متحد خود حمایت خواهد کرد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، موضوع ایران همچنان به عنوان مسئله‌ای اختلاف‌برانگیز در شورای همکاری خلیج فارس باقی خواهد ماند. با این حال، روابط اعضا با ایران بهبود خواهد یافت.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به کهولت سن ملک سلمان، احتمال تغییر در رأس هیئت حاکمه عربستان وجود دارد. با این حال، به دلیل برخی انتقادات به عملکرد وی و کارگزاران فعلی، قطعیتی درباره جانشین شدن محمد بن سلمان یا محمد بن نایف وجود ندارد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، عمان همچنان به رویکرد مستقل و روابط حسنه خود با ایران ادامه خواهد داد؛ هرچند بروز تغییرات در رأس هرم قدرت ممکن است جهت‌گیری کلی سیاست خارجی عمان را تعدیل کند.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به تحولات منطقه تحرکات تروریستی همچنان در کشورهای عضو شورا ادامه پیدا خواهد کرد؛ هرچند مناطق شیعه‌نشین و کشورهای عربستان، کویت و بحرین آسیب‌پذیری بیشتری خواهند داشت.

* با احتمال کم پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، در صورت تداوم بن‌بست سیاسی در سوریه، احتمال مداخله نظامی سعودی‌ها با هماهنگی غرب و همراهی ترکیه در این کشور وجود خواهد داشت. در صورت حمله عربستان، احتمالاً بحرین، امارات متحده عربی و قطر نیز به فراخور توان خود در آن مشارکت خواهند کرد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به غفلت جامعه بین‌الملل از شرایط امنیتی شبه قاره و تمرکز بر خاورمیانه و همچنین ضعف دولت در دو کشور افغانستان و پاکستان، حضور و گسترش نفوذ گروه‌های تروریستی و دهشت‌افکنی آنها در هر دو کشور ادامه خواهد یافت و اوضاع امنیتی در سال ۱۳۹۵ وخیم‌تر خواهد شد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، به دلیل سیستم اطلاعاتی قوی پاکستان و وجود چالش‌های قومی و ایدئولوژیک فراروی داعش در افغانستان، سرعت نیروگیری داعش در سال آینده به اندازه‌ای نخواهد بود که بتواند به عنوان نیرویی جدی در مقابل حکومت مرکزی پاکستان قد علم کند و در واقع، دامنه تهدیدات آن از سطح حوادث تروریستی پراکنده و گروگان‌گیری‌ها فراتر نرفته و امکان اشغال کامل یک منطقه یا درگیری جدی در بازه زمانی ۱۳۹۵ برای آنها مهیا نخواهد بود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، امکان و اراده تهدیدآفرینی جدی از سوی داعش برای ایران در مرزهای شرقی کشور وجود نخواهد داشت و حتی در صورت تمایل به این کار، این تهدیدها به کنسول‌گری‌ها و ساختمان‌های سفارت ایران در پاکستان محدود خواهد شد. در عین حال، با احتمال کم، امکان نفوذ پراکنده نیروهای داعش و وقوع حملات تروریستی در مناطق مرزی کشور وجود خواهد داشت.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به اینکه نشانه‌ای مبنی بر بهبود وضعیت امنیتی افغانستان وجود ندارد، خطر سرازیری مجدد پناهندگان اجتماعی و افزایش مهاجرت‌های غیرقانونی به ایران به عنوان مقصد یا مسیر وجود خواهد داشت. این مسئله بار دیگر جمهوری اسلامی ایران را با فوج آوارگان و مهاجران غیرقانونی روبه‌رو خواهد ساخت و بنابراین، کنترل دقیق‌تر مرزهای شرقی را می‌طلبد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، با توجه به گرفتاری‌های امنیتی داخلی هر دو کشور پاکستان و افغانستان، تلاش برای مذاکرات صلح با طالبان همچنان به طور جدی ادامه خواهد یافت، اما با توجه به مسائل داخلی طالبان نمی‌توان انتظار نتیجه‌بخشی از آن را داشت. با این حال، به احتمال زیاد و با توجه به کاهش اهمیت طالبان در عرصه داخلی افغانستان، می‌توان انتظار افزایش همکاری برای مبارزه با داعش را از برخی اعضای طالبان داشت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، ایدئال حکومت اسد و متحدین دولت سوریه که غلبه بر تروریسم و بازایی حاکمیت کامل دولت سوریه است، به دلیل آنکه حملات تا کنون عمدتاً معطوف به مناطق در اختیار گروه‌هایی مانند ارتش آزاد و گروه‌های فعال در اطراف حلب و لاذقیه بوده و دژ اصلی داعش یعنی رقه کمتر مورد هجوم قرار گرفته، تحقق نخواهد یافت. چنین فضایی به این حدس‌ها که احتمالاً ادامه جنگ به تجزیه سوریه منجر خواهد شد، دامن می‌زند.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، پیش‌روی‌های نظامی در سوریه تداوم خواهد یافت و مناطق بیشتری از کنترل داعش و گروه‌های مشابه خارج خواهد شد. این امر عرصه میدانی را برای تروریست‌ها تنگ خواهد کرد، اما این پیش‌روی‌ها یکسویه نخواهد بود و دست به دست شدن مناطق، مکرر اتفاق خواهد افتاد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، سقوط مناطق تحت تسلط داعش و دیگر گروه‌های رادیکال در سوریه به تغییر استراتژی این گروه‌ها به استراتژی حملات انتحاری و بمب‌گذاری منجر شود؛ تغییری که در عراق بین سال‌های ۲۰۰۴ و ۲۰۰۸ رخ داد و زمینه معضلات بعدی و عدم تحکیم دولت را پدید آورد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، اگرچه پیش‌روی‌های نظامی ارتش سوریه قابل توجه است، اما به نظر نمی‌رسد بتواند همه مناطق سوریه را از کنترل تروریست‌ها خارج کند. این امر، به‌ویژه در مناطقی که داعش یا جبهه النصره، پایگاه اجتماعی دارند، می‌تواند به منزله تجزیه دوفاکتوی سوریه باشد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، در یمن، سلطه القاعده و داعش، به رغم اختلاف نظرهایشان، گسترش خواهد یافت. در فقدان توجه جهانی و نزاع انصار الاسلام و ائتلاف تحت رهبری عربستان سعودی، القاعده محیط مساعدی برای فعالیت در یمن خواهد داشت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، چشم‌انداز روشنی برای بازگشت یمن به وضعیت پیش از حمله سعودی‌ها وجود ندارد. چون علاوه بر ویرانی زیرساخت‌ها و تلفات انسانی بالا، فرقه‌گرایی در آن تعمیق شده و گروه‌های تروریستی بیش از گذشته فعال شده‌اند.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، نفوذ جمهوری اسلامی ایران در یمن در یمن که نسبت به قبل از آغاز عملیات نظامی عربستان، پیشرفت چشم‌گیری داشته، در سال آینده در همین سطح باقی خواهد ماند.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، تخریب زیرساخت‌های یمن در سال‌های آینده عربستان را با موجی از آوارگان یمنی مواجه خواهد کرد که پتانسیل بالایی در ایجاد ناامنی حداقل در مناطق مرزی با عربستان دارند.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، اگر بی‌ثباتی فعلی به تجزیه یمن نیز بیانجامد، ایران به دلیل روابط با گروه‌های جنوبی، نفوذ خود در هر دو بخش یمن را حفظ خواهد کرد. تنها سناریویی که منافع ایران در یمن را تحت تأثیر قرار می‌دهد، جنگ تمام‌عیار داخلی است که عربستان برای تحقق آن در تلاش است.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، روزنه امیدبخشی برای آشتی فتح و حماس متصور نخواهد بود. اگرچه دیدارهای طرفین در قاهره و آنکارا با وساطت قطر و ترکیه همچنان پایدار خواهد بود، اما انتظارات دو طرف برای چگونگی توزیع قدرت میان حماس و فتح موضوعی است که نیاز به اراده قدرتمند سیاسی و اقتصادی طرفین دارد؛ شرطی که امکان عملیاتی‌شدن دولت وحدت ملی را با توجه به شرایط موجود، سخت خواهد کرد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، حماس گام‌های محکم‌تری را به سوی تثبیت موقعیت خود در فلسطین و منطقه بر خواهد داشت، اگرچه تلاش خواهد کرد برخی از این گام‌ها همچون مذاکرات با اسرائیل و نیز بده‌بستان‌ها با ترکیه و عربستان، تا حد ممکن به صورت محتاطانه و محرمانه پیش رود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، تشکیلات خودگردان تلاش خود را برای اعمال فشار بر اسرائیل از طریق اقدامات بین‌المللی گسترش دهد. گزینه برتر برای تشکیلات، الگوبرداری از نحوه مذاکرات منتج به توافق هسته‌ای ایران در قضیه فلسطین است. از این رو، تشکیل ساختار بین‌المللی معتبر به منظور مذاکره با اسرائیل به گونه‌ای که مطالبات و خواسته‌های طرفین، از ضمانت اجرایی برخوردار بوده و بر اساس آن اسرائیل طبق یک جدول زمانی، برخی شهرک‌های کرانه باختری را تخلیه کند و به تشکیل دولت مستقل فلسطینی با شرایط خاص رضایت دهد، در سال جدید هدف تشکیلات خواهد بود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، اعتراض‌های مردمی در مناطق اشغالی به صورت کج‌دار و مریز تداوم خواهد یافت، اگرچه با توجه به محدودیت‌های موجود و نیز برخوردهای امنیتی رژیم صهیونیستی، احتمال اندکی وجود دارد که به انتفاضه گسترده که شمولیت بیشتری را در بر گیرد، تبدیل شود.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، رژیم صهیونیستی با شرایط مطلوب‌تری به لحاظ فضای بین‌المللی مواجه خواهد شد. تغییرات کاخ سفید در هر شرایطی به نفع تل‌آویو خواهد بود، زیرا عزم او با ما برای تنش‌زدایی با ایران در هیچ‌کدام از نامزدهای کنونی که احتمال پیروزی برای آن‌ها متصور است، وجود ندارد. از این رو، ساکنان آینده کاخ سفید، استقبال دوستانه‌تری از نفوذ این رژیم و لابی‌های آن به‌ویژه در مورد ایران خواهند داشت.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، در صورتی که تنش‌های منطقه‌ای مابین ایران با کشورهای عربی خصوصاً عربستان تداوم یابد، دستاوردهای صهیونیست‌ها علاوه بر سطح بین‌المللی در سطح منطقه‌ای نیز کامل خواهد شد. این تقابل، نه تنها نزدیکی فزاینده اسرائیل به دولت‌های محافظه‌کار عرب را در پی خواهد داشت، بلکه خواسته‌های این رژیم در آمریکا را نیز تسهیل خواهد کرد، چون مسئله عرب‌ها که آمریکا به عنوان اهرم فشار به منظور انعطاف بیشتر رژیم صهیونیستی در قبال خواسته‌های طرف فلسطینی، در برخی مقاطع به کار می‌برد، از میان خواهد رفت.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، گروه تروریستی داعش در سوریه با فشارهای افزون‌تری مواجه و موقعیتش تضعیف خواهد شد. فشارها بر داعش تنها از سوی نیروهای بیرونی نخواهد بود و دشواری‌های ناشی از کاهش منابع مالی این گروه به دلیل تنگ‌تر شدن حلقه منابع درآمدی آن نیز مشکلات و معضلات مهمی را در حوزه حفظ نیروهای موجود و جذب نیروهای جدید پیش روی آن قرار خواهد داد. همچنین، در صورت اجرای توافق‌های صورت گرفته برای ایجاد آتش‌بس و شروع روند انتقالی در سوریه، فرصت و امکان بسیار بیشتری برای برخورد با داعش و جبهه النصره در سال ۱۳۹۵ در سوریه فراهم خواهد شد. خشونت‌گرایی با شدت کمتری ادامه خواهد یافت و تقابل بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای در سوریه در اشکال کنترل‌شده بازتولید خواهد شد.

* با احتمال متوسط پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، اقدامات و فعالیت‌های تروریستی داعش در حلقه سرزمین‌های نزدیک و دور، باعث حساسیت بیشتر نسبت به تهدیدات این گروه تروریستی - تکفیری در سطح جهان شده و اراده و عزم برخورد با آن را در حوزه فرامنطقه‌ای افزایش خواهد داد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، امکان تضعیف و زوال بیشتر داعش در عراق و سوریه فراهم خواهد شد. با توجه به عزم دولت عراق و پیشرفت‌ها و موفقیت‌هایی که نیروهای عراقی در سال ۱۳۹۴ برابر داعش داشته‌اند، با احتمال متوسط نیروهای عراقی موفق خواهند شد در سال ۱۳۹۵، حلقه محاصره موصل را تنگ‌تر کرده و اگر روند موجود ادامه پیدا کند، آزادسازی موصل غیرقابل دستیابی نخواهد بود.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، سناریوی ایجاد کردستانی مرکب از سه کانتون کوبانی، عفرین و جزیره، با قدرت‌گیری دوباره ارتش سوریه دور از دسترس خواهد بود. در عین حال و با احتمال زیاد، مطالبات کردها در این مورد جدی‌تر طرح خواهد شد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، مسئله کردی سوریه، به صورت معضلی جدی بروز خواهد کرد. گرچه دولت سوریه باید اصلاحات مهمی در حقوق اتباع کرده عمل آورد، اما قبول خودمختاری چه به صورت کانتون و چه به صورت نواری مرزی که تا مدیترانه امتداد دارد (و در نقشه‌های پ.ی.د دیده می‌شود) و ترکیه را از سوریه جدا می‌کند، برای دولت سوریه امکان‌پذیر نخواهد بود، به‌ویژه آنکه رفاندن استقلال اقلیم کردستان احتمال مشابهی را برای سوریه پیش چشم می‌آورد.

* با احتمال زیاد پیش‌بینی می‌کنیم در سال ۱۳۹۵، پیامدهای امنیتی، اجتماعی و اقتصادی منازعه خاورمیانه بر مناطق پیرامونی و خطر گسترش جنگ بین‌دولتی، قدرت‌های فرامنطقه‌ای را به اتخاذ سیاست‌های پایان‌دهنده به بحران وادار خواهد کرد و حملات هوایی آنها عمدتاً بر گروه‌های داعش و جبهه النصره متمرکز خواهد شد.